

ADEVĂRUL

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Orasul Asociației »Infrățirea«
se publică de două ori pe săptămână.

Mărire întru cei de
sus lui Dumnezeu și
pre pământ pace, în-
tru oameni bunăvoie.

Crăciunul nostru.

Am vrea ca mâine și po-
ane, și în ziua următoare să
neagă blând, să se aștearnă
tot pământul un covor alb
neal, și pe el, pe covor,
noștri să calce înăbușiți,
și, ca într'un tempiu. Am
ca, în acestea zile, să co-
ore de sus, ca o pașare albă
blândetei, și să ne sim-
pătrunși de tâcul splendi-
i legende a Copilului-Sfânt:
Oi leroi Doamne
Florile dalbe...

Dela un capăt la altul al lu-
ni pretutindeni unde legea
stăină a pătruns, se sărba-
rește, astăzi Crăciunul. El im-
mă lumea întreagă, în ace-
ea ghîrlăndă de sărbătoare...
Veselie, mai mult sau mai
exuberantă, și mai mult
mai puțin reculeasă toată
ma veselie—simbolism une-
complex, uneori, șters, obicei-
i dilerite, gusturi dilerite,
jurite caractere—oricum, e tot
O fericire frâjească cu-
nde, pretudindeni, inimile în-
terite, în ziua aceasta, ajunul
vieții noii, începutul unui
nou, vărmășag de nădejdi...

Să privim mai de aproape u-
ne dintre acestea Crăciunuri
de dilerite și lotuși atât de
mămătoare, să căutăm prin
lumii, printre cele care se
moșc mai puțin unele pe al-

tele, să surprindem popoarele
diferite, în gesturile lor și în
colorile lor, cele mai pitorești...

Să strângem aceste Crăciu-
nuri, ca un mânunchiu de flori;
mânunchiu făcut din rămurele
de brad, din vâsc, din iîice, din
răsăr de iarnă și din crinii miș-
tici ai povestei sfinte și ai cre-
dinței, mânunchiu alcătuit de
luminile căminului, cari se gă-
sesc prin saloane și prin colibe
ca niște constelații și să im-
părtășim aceste buchete, cu
toată duioșia cuvenită, când
știm că ele trebuie daruite celor
micuți de tot, adevaratei
primăveri ai vieții.

Căci, copiii sunt eroii sărbă-
toarei fericite. Ei sunt ca și
copilul Isus, micul Dumnezei.
Ziua frumoasă e pentru ei, pen-
tru eiesărbătoarea sărbătorilor,
și numai dânsii urmăresc desfă-
șurarea cu o seriozitate profun-
dă și impresionantă: oare nu
știm că tot ce fac copii fac cu
seriozitate că, ceia ce noi nu-
mim jocurile lor, sunt de fapt
occupații foarte grave, și că,
în realitate numai cei mari
se joacă?...

Se cuvine să primim nou-
itatea, cu bucurie și cu'n ospăt

Am vrea ca mâine și poi-
mâne, și în ziua următoare, să
neagă blând, să fie pretutindeni
beți și voie bună.

i. n. s.

Sărbătoarea națiunei Jugoslave.

Gestul, plin de lubirea ce-o
regale Alexandru I pentru
popor și țara Sa a făcut, ca
oul de altădată — regale
— care și-a petrecut ti-
rata în tranșeele înzăpezite
de soldații Săi: făpturi
sacrificau tot ce au avut
în drag pentru liberarea fra-
ților, gestul acela părțintesc
lăcut ca acelaș soldat-regă,
poță mână sa de fier, pe
statul Sârbo-Croato-
ven acum doi ani.

Un deceniu de-arândul su-
stele celor ce și-au dat duhul
nu demurează patriei pentru
mămarea lanțurilor obosi-
re — pluteau de-asupra sta-
bi pentru care au înfruntat
friț și toate suferințele
lui sau omenești, cercetau
trupărea printr-o singură
vîță a celor rămași și nău-
căeace au visat, nău-
armonia între frați, ci
lovidie bazate poate nu-
pe înșuiri personale. Oa-
seni, cari cu flori la pălăriile
cu mălinile în sănău aște-
pătăliberarea lor, prin vre-o
expozitie răsfățării ai
publice — cocotări prin
multe pretutindeni —
lăcut să alibă o autoritate
redică și au crezut că dispun
poate — și de pământul
restecat cu sânge de om
— sfânt, în care se odih-

nesc rămăștele pământești a
eroilor.

A fost prea mult...

Ca urmări ale acestora au
fost evenimentele desfășurate
asemenea unui film în Tânărul
stat aliat nouă, care au și cau-
zat moartea unora dintre acești
răsfățări, când regale Alexan-
drul pentru a pune punct lan-
sează celebră chibzuială că
între popor și el, nu trebuie
să mai existe intermediari și
după ce toată așteptarea a
trecut de limită, El a început
cu literă mare. Toate dreptu-
rile emanau din el și prin clar-
vizul unea sa, atât timp cât azi
cerințele și-au impus primatul
lor. Astăzi regatul vecin a re-
venit, la viață parlamentară de
altă dată, veleită le sunt însă
mai mășorate, deasupra am-
bițiilor a crescut o dără de
rouă respect pentru faptele no-
ibile a celor sacrificăți întru
destinele neamului.

Acum e natural ca și popo-
rul recunoșcător să profite de
ocazii, pentru a aclama su-
veranul și o atmosferă de zile
marți Jugoslavia sărbătorește
aniversarea Regelui Alexandru
I, noi nu putem decât a simți
în Ison cu poporul Său fiind,
partași alături de cel ce strigă:
Trăiască dinastia Jugoslavă.

I. F.

Exemplarul Lei 3.

BETLEEMUL

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	1 Lec.	500 Lec.	1 An
100	6 Luni	250	6 Luni
50	3 Luni	130	3 Luni

In străinătate dublu.

de criză și mizerie, singura lu-
mină măngăitoare e aceea ce
se revărsă din peștera Betleem-
ului.

Nu vom trece nepăsălori pe
lângă șliușa și iscusința ome-
nească, vrednică de prejuit,
când se ridică cu putere de
afirmare. Dar cu ochii sufletu-
lui văzând steaua dela răsărit,
bucurându-ne cu bucurie mare
foarte, ca și magii neliniș-
ti de altă dată, îi vom urma
și noi până la peștera Betleem-
ului, să ne proșternem în in-
chinare pioasă, ca să luăm
mângăere, întărire și inviorare
susținutelor noastre îngrijorate,
spre a purta cu răbdare și
nesălbătă nădejde de îndreprire
a răului vieții de acum.

Nicări, ca aici, nu vom în-
văja să fim mulțumi și
cu cât n'este dat, dacă
pruncul dumnezeesc să mulțu-
mă cu asternutul unor rămasi-
te în iesie; să ne păstrăm și
mărturism credința
a tare în Dumnezeu, după
îndemnul învățătorilor magi și
crai bogății; și să fim jert-
felnici, după pilda lor bo-
gătă în daruri și a smeriilor
păstorii săraci, păzitori de turme
și loiuși dănci.

Atâția nevoiași, amărâți și
lipsiți șteapă de sărbători,
șapta milostivirii noastre, „Intr-
căt aji făcut unuia dintre a-
cești frați ai Mei prea mici,
Mie mișă făcut“ (Mat 25:40)
ne încredințeză Domnul. Fap-
tele milei noastre trebuie să le
ducă și lor solia de bucurie:
„Astăzi să a născut vouă Mâ-
nătitor, Care este Hristos Dom-
nul, în ceteata lui David“ (Luc.
2, 11).

Colindă*

O, ce nebunie
Si ce tiranie!
Un irod viclean
Craful cel tiran

Oastea și-o trimite
Pruncii de-al ucide
De doi ani în jos.
Taie pe Hristos...

Intră prin odaie,
Toți copiii-l taie,
În leagăn găsiți,
Din brațe răpiți.

Mamele văzându-i,
Se 'neca plângându-i,
Văzând până mor
Copilașii lor.

Mamelor nu plângeti,
Pieptul nu vi-l frângeti,
Pruncii n'or mori,
Ci s'or preamarăi.

Și-alor sufletele,
S'or preface'a stele,
Luminoaud frumos
Calea lui Hristos.

*) Culeasă din comuna Valea-
Bradului de I. F.

Sărbători
fericite!
Ziarul „Aradul“.

minună, steaua dela răsărit,
să arate locul de naștere al
Impăratului, împăraților. În ju-
rul Lui, doară se grupează în-
treagă istoria lumii, în El se
concentrează toate întrebările
mari ale omenirii. Lui se în-
chină Răsăritul și Apusul și la
picioarele Lui va trebui să vină,
până la urmă, toată suflarea,
care a îmbrăcat chip de om.
ca să fie o turmă și un
paștor. E cetatea de naștere
a Domnului și Mântuitorului
nostru Isus Hristos, pe care a
văzut-o în chip profetic pro-
orocul Miheea, cu multe vea-
curi înainte: „Si tu Belleeme,
casa Eufratului, mic esți și fi
între mii de țudei, că dintru tine va
va ieși mire, ca să fie povă-
tuitor lui Israîl...“ (c. 5, 2);... nici
de cum nu esți mai mic între
domnii Iudei, că dintru tine va
va ieși Povătuitor, carele va
paște pe poporul Meu“... (Mat.
2, 6);... lată de ce faima Be-
lleemului stăruie în conștiința
noastră peste mândria trecă-
toare a vestilelor celăi de altă
dată, peste orașele mari de a-
cum, și peste toate căte vor
mai veni să se ridice din ne-
cunoscut.

Proorocul I-a slăvit cu multe
veacuri înainte și după multe
veacuri ne ducem noi acum cu
duhul să plecăm genunchii ini-
milor noastre în cucernică în-
chinare. Si după noi vor veni
generații viitoare, până la
sfârșitul veacurilor.

Belleemul se tâlcuește casa

păinii, Efrata, fiul bogat și
rodit, Un orășel cu ceva
peste 10.000 de locuitori, cari
iși lucră cu sărguină ogoarele
și și pasc turmele și acum, pe
câmpiiile lui. E așezat pe coasta
unei coline, dela Ierusalim spre
sud, la distanță de vreo 8 klm.
Locuitorii, frumoși la chip și
la port, sfienici și pioși, sunt
în parte cea mai mare creștini.

In mijlocul lor au comoară
sfântă: Biserica Nașterii,
zidită de împărațesa Elena,
deasupra peșterii, care a ocro-
tit, la naștere, pe Isus pruncul,
Mântuitorul lumii. E una din
cele mai vechi biserici creștine
păstrându-se în originalitatea
ei veche, cu toate restaurările
de mai târziu. La locul nașterii,
în peșteră, sub altărul prin-
cipal, duc 15 trepte, roase de
pasul milioanelor de pelerini,
cari au scoborât să se închine
și să sărute sleaua luminată
de multe candele de aur și
argint, mărturisind și prin ins-
cripție din jurul ei, în latină:
„Aici s'a născut Isus Hristos
din Fecioara Maria“.

Nu este alt nume mai sfânt
în cer și pe pământ, și nu se
va ridica sleaua mai luminoasă,
decât sleaua magilor, sleaua
nașterii Domnului și a reneșterii
noastre, care să călăuzească
omenirea spre un alt ideal
mântuitor.

In ceață fumurie, ce ne im-
presoară tot mai dârz și mai
stăruiitor, — prin răul și greul
zilelor apăsătoare și al anilor

Pastorală de Crăciun a P. S. Grigorie.

Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui Ce s'a născut, ca să măntuască sufletele noastre (Stihira dela Litia Vecernie).

Viața omenească are granițe și răspândiri, care se deosebesc unele de altele mai ales prin gândurile și simțurile noastre față de ele. Așa nișă dat în zilele noastre să vedem că oamenii sunt ocupați mai mult cu grija traiului zilnic și se gândesc mai mult la strâmtarea economică și financiară.

Stângul Sinod al Bisericii noastre ortodoxe prin *Pastorală* din Noembrie 1931, s'a adresat către toți Românii ortodocși, îndemnându-i la jertfă și răbdare în aceste zile grele. Îar acum, noi, episcopul vostru, din prilejul Nașterii Domnului venim cu părintească dragoste și vă zicem să aveți încredere în Cel ce a zis: „Eu am venit ca viață să aibă și mai mult să aibă” (Ioan 10 v. 10).

Oamenii de azi uită de mulțiori aceste cuvinte ale Mântuitorului. Ei uită să se adreseze lui Dumnezeu în necazurile lor. Uită că Domnul a zis: „Amin, am, grăiesc vouă, orice vezi cere dela Tatăl în numele Meu, vă da vouă” (Ioan 16 v. 23). Oamenii au uitat a cere în numele lui Iisus, cu inimă lui Iisus, adică în numele iubirii și jertfei, al răbdării și al nădejdei. A cere dela Dzeu în numele lui Iisus, înseamnă să primim pe Iisus, ca Domn și Împărat al sufletelor, că numai de El să ascultăm și El să ne poruncească.

Dar ce au făcut oamenii? Oamenii încep să uite că Cel ce ne-a zidit este și susținătorul vieții noastre. Oamenii strigă: *Doamne, măntuiește-ne că pierim!* Acești strigătări să-l do-molim azi iubijii mei, cu toate puterile noastre. Este adeverat că plâng acasă flămânci copilii muncitorului tăru lucru, dar care înimă dărnica rămâne împietrită, când copiii și părinții strigă: *Dăji-ne pâne că pierim!* Este adeverat că sunt mulți oameni datori, dar care înimă rămâne nepăsătoare și nu dă amânare datornicului cinstit și de bună credință? Datornicii și cei fără de lucru să aibă încredere în Dumnezeu și în oamenii buni, în oamenii care conduc destinele lor. Să ţină seama de calele din prăvălie și ateliere, cum și de muncitorii din fabrici, care se mulțumesc cu puțin, de funcționari cu leafa redusă, care trebuie să fie răbdători. Să nu uite cu toții că necazuri au și orfanii fără părinți, și cei bărbiți pe nedrept și cei ispitii de mulțimea păcatelor, dar de toate va măntui pe ei Domnul, dacă vor fi cu încredere în Dumnezeu!!!

Când Ioan Bozătorul se află în temnița din celatele Macherus, a trimis soli la Mântuitorul, dar nu ca să zică: *Doamne, scăpa-mă din temniță, că mor!* Nu, iubiți mei! Ioan Bozătorul a întrebăt pe Domnul prin oamenii trimiși: *Tu ești cel ce vine sau pe altul să aștepțăm?* (Mat. 11) Ioan Bozătorul se gândeau la mărièrea Dului Iisus și la măntuirea adusă de El iar nu la moartea sa, căci știa că dacă el ar fi murit Dumnezeu așeza alt înainte Mergător în locul său?! Alătura încredere avea el în Dumnezeu.

Să ne încredem deci, iubiți mei, în mâna cea tare alui Dumnezeu. Să ne aducem aminte că și de vom muri în necazuri, în mâna lui Dumnezeu aju gem, care este Dumnezeul viilor și al celor morți!

Și acum să ne întrebăm ce legătură poate să fie între Nașterea Domnului și sufletele noastre de azi? Nașterea Domnului nu a fost o simplă întâmplare ca oricare altă din istoria omenirii, ci un lăpt unic din care izvoresc cele mai îmbelșugate daruri și mai întâi de toate răscumpărarea neamului omenesc de sub robia păcalului. Precum suntem anumite rane trupești care nu se pot vindeca decât lăsând să fie străbătute de razele soarelui, așa sunt și ranele sufletești care numai cu razele iubirii divine se pot vindeca.

Ingerii și păstorii s-au bucurat la Nașterea Domnului, înțind că au și înțeles că s'a născut Iisus, *vindecătorul tuturor boalelor trupești și sufletești*. Steaua dela răsărit arătase că a venit în lume lumina cunoștinței, căci ceterim în carte a patra lui Moisi: „răsări-va o stea din locov, și se va scula un om din Israel” (Numerii 24 v. 17).

Măgii erau oameni învățați și îndată ce au văzut stăneau și porniț la drum ca să vadă pe Domnul născut. Ei nu erau mulțumiți cu știința și puterea lor, ci doreau să vadă pe Cel Ce a zis: *Eu sunt calea, aderătorul și viață*. Ei nu numai că s-au grăbit ca să vadă pe Hristos, dar i-au adus și daruri și anume „aur lămurit ca Imperiul veacurilor; fămă ca unui Dumnezeu al tuturor și smirnă ca unuia fără de moarte”. Si pe vremea magilor erau suferințe, robi apăsați și flămânci, dar Nașterea lui Hristos le-a adus măntuirea: orbii au început să vadă, schiopii să umble, leproșii să curăță, morții au inviat și săraci or să aibă binevestit (Mat. 11 v. 5).

Pe calea magilor se vor elini și sufleteștele noastre.

Să urmăm deci, iubiți mei calea magilor: „Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui ce s'a născut ca să măntuiască sufletele noastre”. Magii și păstorii s'au înălțat cu sufletele lor, arătându-ne că și noi avem datoria să ne înăltăm spre Dumnezeu. În timpul răsboiului mondial cei ce se închinau lui Hristos au făcut spitele și au eliniat suferințele chiar ale vrăjășilor, iar azi unii oameni cred că numai prin mijloace omenești se alină sufleteștele. În Rusia, de pildă, oameni fără Dzeu fabrică mașini peste mașini, ca să fie fericire, dar fericirea nu a venit iar omul a devenit o mașină fără suflet.

Nouă ne trebuie însă suflat și viață, că mai multă viață. Tehnicianii germani în timpul răsboiului au făcut coifuri de oțel pentru apărarea soldaților.

Aceste coifuri nu erau desăvârșite căci nu puleau apără bine capul soldaților. Atunci un medic, creștin bun, care nu era tehnician mănat de iubirea de oameni și nu de scopul răsboiului, a făcut coifuri mai bune, care apărau viața soldaților mai bine. Iată că nu ajunge știința, că trebuie să iubire, ca tăptele noastre să fie căt mai folosită vieții.

De aceea și eu în ziua nașterii Domnului, vîn cu mare iubire către voi, și prin această corte pastorală, vă binecuvântez pe voi și pe copilașii voștri, care sunt bucuria voastră, pe tinerii care sunt razul bătrânelor voastre. Binecuvântez casele voastre și ogoarele voastre, birourile și toate oșezămintele culturale și so-

Inapoia la cele zece porunci!

— Christos și problemele sociale. —

Iisus Christos n'a adus nici o normă și nici un program la deslegarea problemelor sociale, căci fiecare timp își are doar problemele sale: problemele sociale ale antichității păgâne diferă de cele ale evului mediu, care se ocupă mai mult de pălăria țărănimii, pe când cele ale împăratului modern, sunt probleme ce privesc viața socială a muncitorimii, cu „consum”, „produse” și „împărtirea bunurilor”.

Christos care este o personalitate istorică și nici decum un mit și față de care trebuie să avem și azi aceeași afinitate sufletească ca acum 1900 ani, este și astăzi încă tot atât de profund, încât orice problemă socială nu poate fi deslegată decât cu El sau paralel cu El. Cine crede, că va găsi în Evanghelii un program social pregătit, acela se înșală, — datoria bisericei este de a afișa numai adevărata percepție morală, care trebuesc să fie baza conviețuirii și a vieții armonioase și pașnice.

Desigur, Christos s'a apropiat mai târziu de cei săraci. Aceasta însă nu înseamnă că El ar fi un „proletar”. Nu! Christos n'a fost nici socialist, nici comunist, cu atât mai puțin un anarhist, dar n'a fost nici naționalist, înțind că El mai presus de orice naționalism a propovăduit *Iubirea*. „*Lubire și dreptate*”, sunt cele două puncte cardinale ale învățăturilor Lui, și porunca: „lubește pe deaproapele tău ca pe sine însuți” este și astăzi suficientă pentru deslegarea tuturor problemelor sociale.

Importantă pentru problemele sociale este concepția lui Christos asupra căsătoriei și asupra familiei: Aici sunt cele două principii de bază în care Christos vede stăpini de susținere ai societății.

Durere, că societatea care s'a numit și se numește creștină, de altă parte ori nu și-a făcut datoria. Dacă societatea de azi ar fi creștină și ar trăi după învățăturile lui Christos, nu ar mai exista probleme sociale, căci cele zece porunci pe care le avem sunt și azi în deajuns de suficiente pentru a face față tuturor cerințelor de ordin social, după care fiecare individ să-și găsească fericirea și îndestularea sa.

Nici Societatea Națiunilor nu va fi nici odată în stare să deslege măcar una din problemele ce și le-a impus, până când Christos nu va fi prezent la masa de desbateri și până când spiritul lui Christos nu se va cobori în sufletul membrilor acestei Societăți a Națiunilor.

Christos nu cunoaște o morală dublă pentru bărbat și femeie, pentru politician și legător. El și-a edificat programul său pe baza trainică a celor zece paragrafe.

Si până când în viață noastră privată și publică nu vom avea totdeauna înaintea noastră și nu vom grava *adânc* în sufletul nostru aceste zece porunci, nu vom putea soluționa definitiv nici o problemă socială, ori de ce natură ar fi ea.

C. B.

Insemnări pe marginea unui fapt divers.

Am citit de-unăzile într-un ziar italian o poveste ciudată, petrecută în Florența... Una din acele povești de crud realism cu puțin din parfumul romanilor din trecut....

Un Tânăr și strengă bogăță florentină, se îndrăgostise de o frumoasă căntăreață care se ascundeau sub un nume falș și era cinstită, refuzând să cedeze iubințelor adoratorului său. Acesta că să se răzbune, în jurul că va veni în fiecare săptămână la teatru cu un grup de prieteni ca să fluere, atât timp cât îl va rezista.

Și chiar a doua seară tinerul „viveuri” își execută amenințarea.

A doua zi însă artistă să sinucisă.

Întâmplarea a făcut mult sgomot în Florența, unde Lyra Mara, se numea în realitate contesa Sanfiore, care despărțită de soțul său se văzuse nevoită să-țânte în public că să poată întreține pe cel trei copilași al ei, internați într'un pension.

ciale și rog pe Dumnezeu să ne dăruiască tuturora zile se-nine, pline de pace și mulțumire sufletească acum și pururea și în vecii veci.

Al vostru al tuturor de toate binele voitor.

Arad la Nașterea Domnului, 1931

† Dr. Gr. Gh. Comșă
Episcopul Aradului.

La noi morala nu valorează decât în principiu virtutea merită, căci despre rest, opere publică practică o indulgență netărmarită pentru această crima a băbatului, — care este victimă dragostea sau viața schimbării onoare.

Și în vreme ce femeia repudiată de societate și de prețuită de prejudecata sa și nedreaptă a semenilor săi, bărbatul pleacă mai departe cu fruntea sus, ca și cănd are sarcina lui n-ar cădea niciodată răspundere și nici o vină!

Ei dă! Aceasta este principiu de egalitate al sexelor într'un secol în care umanitatea răstimpul bărbatului ocrotită și bălcionea femeiei! Când va pleca oare între bărbat și femeie, într-o situație tristă de vânătoare? Poate urmărit, dându-le un sfat față de celălalt demnitatea menească?

C. B.

Tării mele.

I.

Tie
Românie,
— falnică câmpie
plină n bogătie
cânt și veselie,
pios mă închi-

II.

Pe tine
cumpă fară,
a cărei hotare
cetăță și răzoare
mulți le atacă
te servesc cu drag.

III.

In tine
Ocrotitoare,
— a cărei ogoare
râuri și isvoare
sunt fermecătoare,
Vreau ca să trăiesc.

IV.

Tie
mamă bună,
cu văile spumă
oile în turmă
fluerul din urmă,
multe-ți datorăm.

V.

Pe tine
glorioasă,
— care cu — a ta
ai invins dezastre
în timpuri nefaste,
te voi apăra.

VI.

In tine
— a mea fară
cred cu credință
o mică ființă
că'n biruință
eternă vei fi.

VII.

Pe tine,
Puteri divine.
din ceruri pline
și n veci seninel.
Te ocrotesc

I. Felix Palat

EPIGRAMA

I

Unul prieten care face
spirit pe societatea noastră

Amice vrei să faci o ironie,
Sau o bufonerie,
Eu și spun cu jale...
Că-i prostia dumitale...

III.

La operă a debutat naștere
Din culise a ieșit... privilegios
Să cânte cu tot harul,
Dar când a sfârșit cantică,
A coborât cortina,.. și-a ascuns
măgușul

D.

Prin Munții Apuseni.

Iugtă cu pădurea și fiarele.

(fragment)

Prietenului, șef. inginer silvic, Cezar Gr. Cristea, lași.

Oamenii sunt una cu pădurelui, ca și buruienile și ca și fiarele. Ne adresăm cînd ce să înțeleagă viața unui om de oameni, prăsilii de Dumnezeu prin văgăunile Bisericii, nepricopuți și nebăgați seamă de toate stăpânirile. „Jigărările“, ne prădă holdele!

Pomisem sub pretextul unei călătorii, prin codrul de sub muntele Aradului, mai sus de Orăștie. Era toamnă, — în două vară, a lui Simedru — și înțările brumuiri, când fiarele își îmbie cea mai frumoasă coloratură, iar munții contururile cele mai clare. Păstorii întăriți spuneau că într-o turmă de gligani, lăsată un vier bătrân, mare cît un bou. Întăreau cu mărturii în fiecare zi se arată, ba dosul Dobrinului, ba la pără Drăcoiții.

Abia strânguise oamenii na boabe de grâu vătate, și gura paserilor și acum se relase gradul cel mare la adă. Se năpustea mistreții, adă în hotarul Brusturilor, și în al Lazurilor, praf făcă din surinile de semințe iacute prin hânsare, de măneau satele fără cucuruze cartofii.

Sosit de cu seară la popa din sat, repede se întripă sfatelor mai vestișii vânători care parlea locului. Dintre toți vestișii mei, unul mai original decât altul, cel mai interesant mi se păru.

Haițaul, Petrea lui Zăbuc.

Niceau, a lui Zăbuc, fiindcă răgea dintr-o vână de oasă, nu prea înalți, dar pieptă și mai ales groși în talie. De lângă această moștenire strâmoșilor Zăbuci, Petrea păcale, mai avea cusurul, dacă punea odată capul la spate, nu-l mai puteai desface din somnul vecin cu urlea, nici cu sfîntii, nici cu săi.

Un astăzi pricină, ori mai Dumnezeu pentrue, războiu el încău bătrân, de dincolo cincizeci de ani, cu burlacia și casă fără multe, sunt cazuri foarte binecunoscute pe aici.

După ce la patruzece de ani, năise cu păstorul și-l purta la celalalt lucru, a lăsat sărbi crângul de pe coadă bătrâlia totă ziuă pe aici și iarna, vara, dormea în grajdul lui. Numai când se roșea gluma, de crăpau lemn și pietrele de ger, se colța din pod în ieslea grajdului și acolo, incălzit de aburul capelor tovarășe de viață, hălduia noaptele cu ururi lungi, până trimetea Dumnezeu de ieșea puhoialei să spargea podul de gheăță și suplau și măturau nășteri prin hânsa da floarea lui, mai apoi englicei și Mușile, semne de primănoi, om în toată firea și „roboș“. Umbra la biserică din Paști în Crăciun” redinea, ca toți creștinii din lume, în pulerea vrăjitorilor și murilor reale.

Dușmanii, pădurea și fiarele.

Întra potolirea dușmanului nostru — foamea, — a în-

pale, ce-i înfraseră pe gură, în nări și pe urechi. Era echipat complet, străjuș pe spate; își infunda acum pe urechi o cușmă din piei de ied, lungă de doi coti. Il coborâm cu greu și-l punem în picioare, trăgându-l după noi, — că să mai deșteptă el, pe drum.

Opincile cu bocluc.

Abia după ce ieșim în razele lunii, ne apare Petrea în totă splendoarea sa originală, — montat pe o perche de opinci nouă de glian, cu părul pe ele de o palmă de lung, în circumferență cât grosimea lui pe la mijloc, cu cojoc și fundă cu tot li punem într-o mână secură, arma hălăului (căci pușca nu se dă oricui); în cealaltă sfiorile de care erau legați căpății, unul căte unul și porنم năntile.

Când își pune însă Petre în mișcare scurtele, dar groasele și portative, drăcia deplină! Credeai că se freacă două persoane unea de alta Ori, — că se hârjonesc două fiare, alături cu poteca Câinii de vânătoare, cu noscând miroslul lighioanelor, crezură mai lesne în hipoteza a două, și se aruncă în față trei asupra fiarelor, — recte opincile lui Petrea.

Petrea saltă ca mușcat de șarpe, când intr-un picior, când într-altele. Întoarce coada securii și loveste între ei. Aceștia imbatăți de miroslul prăzii obiceiunite, neobservând de unde purcă loviturile, se întărâdă între dânsii. Încep să se înnece, sfâșindu-se cu colții, — cum li-e zaconul, când nu se pot împărți pe hană. Se încurcă sfiorile, căre-i sugrumată și cad volomoc la pământ.

În vreme ce noi ne căzim să-i eliberaăm, lăudă sfiorile cu brișca Petre se trăsesee mai încolo și îsbucnă într-un hohot mai mult decât homeric, de se legăna valea în ceea liniște de revârsare a dimineții, tunând din piepturi uriaș, căte-o vorbă săcpătată din spasmurile râsului... Așa... vă... trebue... calce... vă... nevoia... l... Mânce... vă... lupii... Tr. M.

Cerșesc, plângând ai noștri...

Asaltați de toate părțile, contribuabilită preluându-i fovoacă totul spre a putea face față sfiorului necesar — amănat de bine de râu până la extrema limită. Ori cum e și mersul vremii, puterile revindări se mărginesc — în provincie — la simple dorințe, schimburi de vederi cu factori reprezentativi, încolo astăaptă. Aici intervine greșala centrală. Se zice că capitala își are lefurile pentru toate categoriile de societăți în mers normal, pe când o astăaptă din provincie esteaptă de lunal.

Este o profundă eroare în concepția celor cari cred că provincia soferă și nu prea, pentru că are alte posibilități de trai și deci rezerve. Provincia în complexul ei este obstacul ultim de-apururi și primește lovitura mortală totdeauna este ca jărmurul pentru val: acesta când începe să se înripă și aproape invizibil, pe când se loveste de târm însă distrugă temelii. De aceea la noul ipsa e mai cumplită și neajunsuri e mai vaste: pentru că loviturile sunt mai cu nemiluită împărtășite... ■■■

La urma urmel până unde și mai ales până când, moții noștri și cu ei împreună pensionari, trebuie să colinde zile de zi după milostiviri? primii și-să pus tot elanul în imprejurile lor de căte ori for-

Magi.

Noi am pornit smeriți spre Viteleemul Tău, Stăpâne să-ți dăruim prinos de smirnă, aur și tămâie; în urma noastră, am lăsat miresme de lămâie prin crenelurile templelor păgâne...

Am plecat drumeți, călăuziți de stea să-ți admirăm sălașul mic, de fân; drumul lung, norodul râu — popor păgân ne-au frânt genunchii 'n tina grea...

* * *

O, vezi, Cel care azi, deschizi privirea 'n zări virginea ce blestemă-i lumea 'mpăgânită; și drumul râu și tina sub picioare e dospită și, nu 'ndrăznim, spre Tine, să privim. Stăpâne!..

V R G.

Cronica Dramatică

O seară de artă cu Ion Manolescu.

Am fost mirați, și pe drept cuvânt, de alcătuirea acestui program.

Un poem într'un act, un recital de dans de caracter și puncte muzicale. Eram obișnuiți, ca cei ce vin în turneu, să ne demonstreze în cursuri ce nu știu căte acte, cine știe ce importantă problema filozofică, sentimentală sau să înșire o serie de frumoase năzbătii. O mică abatere a făcut — și cu deplin succes — maestrul Manolescu. O bucata din Topârceanu — Bestia modernă — cîtită minunat, a fost — după un scurt cuvânt introductiv — primul punct. Si apoi ne-a fost dat să vedem toată amploarea talentului d-lui Ion Manolescu, interpretând rolul poetului Gringoire, din poemul cu același nume a Th. de Banville.

Din momentul când, chemat de capriciosul rege Ludovic XI, Gringoire ajunge în casa unui bogat postăvar, atenția spectatorului e cu desăvârșire captată. Scena în care, răpus de foame, încearcă să se apropiie de masa plină de bunătăți, e interpretată, ca și acea când îse permite, — după recitatia Baladei spânzuraților, — să manânce, — cu un dramatism profund omenesc. Ion Manolescu, ca 'ntotdeauna, și-a trăit și acum rolul, pe scenă. Restul ansamblului compus din d-na Manolescu și d-șoara Elena Morțun și d-nii C. Barcaroiu, Gardescu și R. Popea, a fost în nota obișnuită actorilor pricepuși.

Tenorul Romașcanu cu vocea-i caldă a cântat câteva cântări, iar celebrul diseur Jean Moscopol a cântat câteva românești au facut epocă, în Capitală.

D-șoara Iris Barbura, a executat minunat 3 dansuri de caracter.

Au plăcut foarte mult „Sbuciumul“ și „Dragoste de Clown“.

Un spectacol de artă adevarată. Păcat că orașul nostru sunt așa de puțini amatori de această artă și prea mulți amatori de... cealaltă.

— a —

Sinuciderea fostului director de bancă R. Verișan din Sebeș.

—oxo—

Duminică după masă la ora 2 D. Romul Verișan fost director la Banca agricolă din Sebeș și-a pus capăt zilelor în imprejurările următoare:

După prânzire în restaurant să a dus în camera pe care o ocupa de 4 zile în hotel și acolo și-a tăiat vânia dela mâinii. Sâangele a început să mediat se curgă din abundență. Iar el să strige însă pe când a venit portarul l-a găsit jos într-o lac de sânge. Imediat a fost anunțat medicul de circumscripție și autoritățile cari însă la sosire n-au avut decât de a constata moarte. Victimă a lăsat mai multe epistole soției, cumnatului, poliției și rudenilor.

Sinuciderea sa se datorează crizel.

Din Apateu.

Un grup de intelectuali din comuna Apateu, sub președinția distinsului notar dl Mircea Leucuța au format un comitet pentru organ zarea serbarei „Homul de Crăciun“ pentru elevii dela școală primară.

Serbarea va avea loc joi ora 18 în localul școală, cu care ocazie se va distribui elevilor săraci cărți și rechize școlare.

Până la această dată s-au înscris, pentru realizarea fondului necesar, următorii mari întimoși donatori:

Dna Iulia M. Leucuța 1000 lei dl. Mircea Leucuța 500 lei dl. L. B. 100 lei dl. N. Popa 100 lei dl. Gh. Truș 100 dl. Armin Rosenberg (comerçant) 100 lei.

Tin să aduc pe această cale mulțumiri celor menționati și îi sus pentru sacrificiile ce le fac în zilele acestei crizice peptru a produce o mică bucurie copiilor săraci, de sf. Sărbători.

Ințiativa merită laude și este demnă de imitat.

Rugină

Sărbători fericite Onor. clientelă
Dimitrie Manea
ARAD, str. Mețianu
Prăvalie de modă
bărbațească.

tele lor au fost nevoie de asuprații noastre, vîlmi sunt cei cu puterile pe sfârște: cu tributul și jertfele împlinite — De ce se lasă în vaete și desnădejde cel puțin, cei pentru respect în admirație?

Sărbători fericite Onor. clientelă
RECORD
Prăvalie de pânzetură
Str Eminescu 15

CE NU ȘTIM?

Câte versuri și cuvinte sunt în Biblie?

În Vechiul Testament sunt 23.214 versuri și 592.439 cuvinte. În N. Testament sunt 7959 versuri și 181.258 cuvinte.

Pentru ce nu auzim zgometul produs de mișcarea pământului?

Orice mișcare produce un sunet, întăpină rezistența corpului în care se mișcă (aerul). Pământul, cu întregul strat de atmosferă, se mișcă în vid (loc fără aer) și deci neintăpinând nici-o rezistență nu produce nici-un fel de sunet.

Este creerul unui om mai mare decât al unei femei?

Greutatea medie a creerului unui om este de 1 kgr. și 750 grame iar creerul unei femei cântărește 1 kgr. și 300 de grame.

De câte ori bate inima omului într'o zi?

În condiții normale inima unui om bate de 92.160 ori pe zi.

Se pot face stofe din firul de paianjen?

Da, tot așa de ușor ca și din firul viermilor de mătăsă. În Languedoc, în Franța, a existat o fabrică unde se creștea paianjeni, din a căror jăsătură se faceau ciorapi și mănuși. Aceasta fabrică s-a închis din cauza greutății creșterii paianjenilor în comparație cu ușurința creșterii viermilor de mătăsă.

Câtă mătăsă produce un vierme de mătăsă?

2.300 viermi produc o jumătate de kilogram de mătăsă.

Matineul artistic al Soc. Ort. Naț. a Fem. Române.

Din inițiativa Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române, filiala Arad, a avut loc Sâmbăta 10 Dec. c. ora 5 d. m. în sala Teatrului Orășenesc un matineu artistic. Programul, anunțat în numărul trecut al ziarului nostru, a fost completat cu câteva declamări și monoloage, spuse admirabil și cu vîrvă de dl Ion Focșaneanu dela Teatrul de Vest. Despre executarea punctelor de dans — să începem cu ele — nu avem decât câteva de laudă la adresa celor ce le-au selecționat, și mai cu seamă la adresa celor ce le-au executat. Dela început, tabloul dșoarei *Della Stoinescu*; cel al elevelor școlii primare No. 2, condus de dșoara Clara Abony; drăguțe și impresionantele artele și dansurile din Carmen, executate de dșoara *Olimpia Vancu*; tabloul roccoco, spectaculos și executat în nota timpului. „Elegia și Berceuse” bine cântate de dșoara *Clara Abony*. Dșoara

cunoscută publicului arădan, a cântat cu profundă simțire artele din dînerite opere și „Minuten-valsalu”. Au lăsat dinăuntru la urmă artele românești cântate de d-na Major Ivanovici, deoarece pentru noi au constituit, punctul de atracție al matineului. Bine executate, aceste artele au amintit multora frumusețea cântecelor românești, față de dadaismul cântecelor moderne.

La pian a fost dl Dr. Bubi Botiș, care ca în totdeauna s-a achitat în mod ireproșabil.

Orchestra teatrului, bine pusă la punct a executat foarte bine punctele ei și acompanierea a fost bună.

În general vorbind, programul matineului Societății Ortodoxe naționale a Femeilor Române, a fost foarte bine alcătuit și executat. Ideia de a organiza astfel de matinee și foarte fericită și le-am vrea continue.

Publicație. Pentru închirierea tuturor localităților aflătoare în clădirea Corporației Industriașilor din Arad, în etaj (Bulev. Carol No. 48) publicăm concurs.

Localitățile amintite sunt închiriable dela data de 1. Maiu 1932.

Ofertele se vor înainta până

la data de 31. Decembrie 1931 către secretariatul Corporației, pe lângă arătarea sumei de chirie și a condițiunilor.

Complexul închirieribil este compus din 2 săli mari, 1 sală mai mică, 5 camere și dependințe.

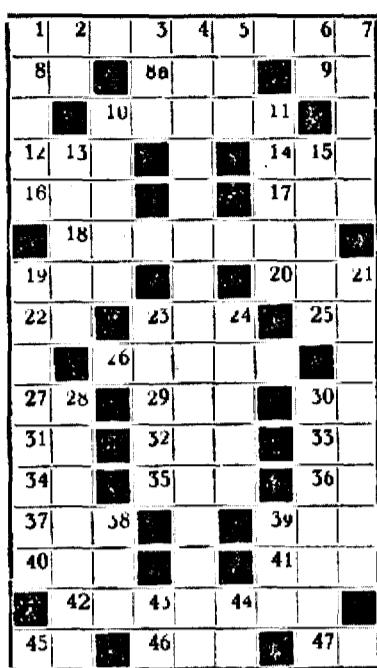
Prezidiumul Corporației Industriașilor.

Jocurile noastre.

Concursul II. Seria 4-a.

1. Cuvinte Încrucișate

N. CIMPOIȘ-Loco.

Orizontal: 1. Iisus Christos a venit în lume în calitate de... al ei; 8. Campion; 8a. Bunica lui Iisus; 9. Notă muzicală; 10. Numele celui a cărui naștere o sărbătom acum; 12. La jocul de cărti; 14. Personaj mitologic; 16. Locaș unde nimenei n-ar voi să ajungă, după moarte; 17. Grația divină; 18. Satul în care s-a născut Iisus, 19. Șarpe; 20. Ce a fost Gașpar, sau Melchior,...? 22. Măsură; 23. Unt de lemn sfânt; 25. Ochiul de lanț; 26. Unul din cei 12 Apostoli; 27. Pronume; 29. Pe ce s'ardeau osândii la moarte; 30. Literă grecească; 31. Ca la 22; 32. Pronume; 33. Articol; 34. Ca la 2b; 35. Vârstă; 36. La nașterea lui Iisus, o stea mare, invise la răsărit; 37. Viață legată cu...; 39. Plan (fig.); 40. Locaș unde am voi să ajungem toti, după moarte; 41. Fluviu în Europa; 42. Săgetător; 45. Iosif a luat pruncul și pe maica lui și... duse în Egipt; 46. Specie de struguri; 47. Plată.

Vertical: 1. Mormăi; 3. Suprim; 4. Nume dat lui Iisus Christos (3 cuv); 5. Apuc; 6. Conjunction; 7. Cel ce vorbește cu emfază; 10. Provincie a Palestinei; 11. Vechi oraș al Palestinei; 13. Munte pe care Iisus s'a schimbat la față; 15. Rugăciunea a moșamedanilor; 19. Unul din cei 3 magi; 21. Locuitor dintr-o provincie a Palestinei; 23. Mama lui Iisus; 24. Filmele se fac sub diferite...; 28. Îngerul Domnului se... în vis lui Iosif, spunându-i să meargă în Egipt; 30. Au fost între primii care s-au închinat lui Iisus; 38. Pronume; 39. Interjecție; 43. Interjecție; 44. Pronume.

2. Urare ascunsă.

Nicu Mina-Loco.

Se dau următoarele fraze:

INFORMAȚIUNI.

Concordatul Băncii Marmorosch Blank a fost votat. Depunerile până la 20.000 lei vor fi plătite imediat, iar depunerile mai mari în curs de 3 ani și anume: în primul an 30%, în al doilea 30% și restul în ultimul an.

Dna Dr. Albu vă roagă să primiți mulțumirile ei pentru participarea la crâncena durere încercată prin dispariția din aceasta viață a mult adoratului și neuitatului ei soț Docent universitar Dr. Stefan Albu.

Încercare de sinucidere. Soția lui Onea Gheorghe născută Balla Maria de 24 ani din acest oraș, a încercat să se arunce în Mureș cu intenția de a se sinucide, însă a fost oprită de un trecător.

Ministrul instrucțiunii publice a prelungit vacanța școalelor secundare până la 11 Ian. 1932. (In loc de 7 Ian.).

Anunț. Cumpăr casă mare — având locuințe de închiriat — în centrul, adresa la ziar.

Casa Cercuală a Asigurărilor Sociale din Arad caută spre închiriere în centrul orașului o clădire constătoare din 24—27 încăperi corespunzătoare pentru instalarea birourilor administrative, ambulatoriilor medicale și farmaciei Casei Cercuale.

Chiria poate fi până la 140.000 lei anual.

Ofertele se vor înainta Direcției Casei Cercuale Arad până cel mai târziu în 2 Ianuarie 1932.

Faraonul adulator adormi. Peștele vecinului cititor Coriolan cloroformiză. Isaiu osârditorul abătut. Soțicelul oferit micilor stenografi

Luați din fiecare câvânt 3 (trei) litere consecutive (din ultimul numai două), așezate în același loc, și veți găsi o urare din partea ziarului.

3. Joc algebric.

C. G. Minciund-Loco.

$$A+B+C+D=X$$

A = părțile laterale ale pântecelui;

B = pe cel rău îl pedește Cel de...;

C = chipul lui Iisus pe cruce;

D = dârmotin (Bot);

X = numele aceluia care a dat religiunea cea mai perfectă.

Cupon pentru jocuri
II-4.

Bal costumat de... Cu program, cu concurs și frumusețe și premii pentru cumele cele mai frumoase și aranjaze în saloanele „Hotelul Central” la 6 Ianuarie 1932 ora 16 de Societatea „Prințul Mircea”.

Publicul arădan este rugat să insiste și să se joace și să drăsească lor la o petrecere interesantă.

Pentru cei oropsiți cursul zilei de Dumineca 1 Dec. autocamioanele Primăriei vor circula prin oraș, pe străße halne pentru som

Circulația autobuselor munale va fi sistată în ajutorul Crăciunului, la ora 8½ săptămână. În celelalte zile, autobuzele vor circula normal.

Școli desființate. Prin lege a învățământului să devină ființat școala Normală de la Arad, clasele B. dela secundară comercială de băieți și vor să devină și clasele paralele dela în rol „Ghiba Birta”. Parlamentul arădani au intervenit pentru alte orașe, fără pentru Arad care i-a trimis acolo, nu să fie deschis gura.

Tribuna liberă.

Pentru cele publicate în „Aradul” nu și răspunderea.

Declarație.

In legătură cu articolele părute până acum și care să anunțe să apară după săptămâna în ziarul *Curentul din Bistrița*, articole datele din *Curtea de apel* din Bistrița și semnate I. Tarina și I. T., care caută să mă pregrească cu toate mijloacele recăpătării trimisă de la mandat redacției numitului ziar, prin ziarul *Aradul* pe seama celor, cari mă cunosc, următoarele:

Din toate cele puse în cina mea în aceste articole, singur lucru e adevărat, că Curtea de apel m-a învinovat că am luat taxa pentru eliberarea unui certificat de amendandu-mă. Senzatii sub recurs, Ministerul Său și Tribunalul nu m-a găsit nici în aceasta chestie.

Toate celelalte încăperi sunt calomnii ordinare puse că de o secătură din luna decembrie pe care voi așeza-o că în curând acolo, unde i-se căuta.

Arad la, 20 Dec 1931.

Dr. Vasile C. medieș

Programul cinematografelor pentru zilele de Crăciun:

CENTRAL

SELECT

GRĂDİŞTE

GAI

25-26-27 Dec.

Studentul Cerșetor

delicioasă operetă de Carl Miller cu Hans Heins, Bolman și celebra primadona dela opera din Berlin

Iarmilla Novotna.

25-26 Dec.

Maestatea Sa Spălătoareasa,

comedie cu Hans Niesse.
27-28 Dec.
Fetele moderne
comedie de moravuri cu John Crawford, Anita Page, Josephine Dunn, Rode la Roque și D. Fairbanks-junior

25 Dec.

Goana după milioane

cu Luciano Albertini și Ernest Verebes.
26 Dec.: **Cu inima frântă**,
dramă cu Olaf Fjord.
27 Dec.: **Dece să divorțăm?**
comedie cu Vivian Gibson și Margarete Kupfer.

25 Dec. **Dece să divorțăm?**
comedie cu Vivian Gibson și Margarete Kupfer.

26 Dec. **Goana după milioane**, cu Luciano Albertini și Ernest Verebes.

27 Dec. **Cu inima frântă**,
dramă cu Olaf Fjord.

Reprezentările încep la orele 3, 5, 7½ și 9¼